

Pedagogisch beleidsplan

Stichting Peuterspeelzalen Hardinxveld

Hardinxveld-Giessendam

Peuteropvang “de Snaters”
Pietersweer 32A
3371 PN Hardinxveld-Giessendam
snaters@peuteropvanghg.nl
mail: info@peuteropvanghg.nl

Peuteropvang “de Ukkepuk”
Hobbemastraat 5
3372 XG Hardinxveld-Giessendam
ukkepuk@peuteropvanghg.nl
mail: info@peuteropvanghg.nl

Stichting
Peuterspeelzalen
Hardinxveld-Giessendam

Wij vinden het belangrijk dat uw peuter zich bij ons thuis voelt!

Inhoudsopgave

Pagina

Inhoudsopgave

Inleiding

Werkplan bij het pedagogisch beleid

Pedagogische visie

Pedagogische doelen

Pedagogische middelen

Wenbeleid

Stamgroep

Pedagogisch medewerker en mentor

Pedagogisch coach

Pedagogisch beleidsmedewerker

Stagiaires

Binnen en buitenspeelruimte

Meldcode

dagindeling (ochtend bij de peuteropvang)

Het programma en thematisch werken

3+groep , spelen met een plus

Oudercommissie

Samenwerking met andere instanties bij zorg of in voorbereiding

Overdracht en doorgaande lijn

naar basisschool

Overzicht bijlagen van het pedagogisch beleidsplan

Bijlage 1	VVE beleid
Bijlage 2	Ouderbeleid
Bijlage 3	Privacyreglement
Bijlage 4	Klachtreglement
Bijlage 5	Veiligheid en gezondheidsbeleid
Bijlage 6	Pedagogisch werkplan
Bijlage 7	Opleidingsplan
Bijlage 8	Stagebeleid
Bijlage 9	Voorleesplan
Bijlage 10	Mediabeleid

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Stichting Peuterspeelzalen Hardinxveld-Giessendam. De peuteropvang locaties van Stichting peuterspeelzalen Hardinxveld-Giessendam werken op niveau 2, dit wil zeggen dat zij standaard werken met gekwalificeerde beroepskrachten, dat zij worden getoetst door de GGD en door de Inspectie van het Onderwijs. De GGD zal peuteropvang locaties toetsen op de algemene kwaliteitseisen, de Inspectie van het Onderwijs ziet alleen toe op de educatieve kwaliteit van het VVE - aanbod.

Stichting Peuterspeelzalen Hardinxveld-Giessendam is een stichting met twee peuteropvang locaties, te weten: de Snaters en de Ukkepuk.

De Peuterspeelzalen zijn onderdeel van de Stichting OVO. Bij de peuteropvang komen peuters van 2 tot 4 jaar een aantal dagdelen per week spelen, gedurende 2 uur en drie kwartier per dagdeel (Op woensdagochtend 1 uur langer). Kerntaken van onze peuteropvang zijn samen spelen, ontmoeten, ontwikkelen en signaleren. Wij leveren hierdoor een bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van de peuter. Daarnaast zijn wij onderdeel van het jeugdbeleid binnen onze gemeente, wat zich vertaalt in ontwikkelingsstimulering, doorgaande lijn en laagdrempelige opvoedingsondersteuning. Onze locaties voldoen aan de wettelijke richtlijnen op het gebied van pedagogiek, veiligheid en hygiëne.

Het pedagogisch beleidsplan van Stichting Peuterspeelzalen biedt een raamwerk met pedagogische uitgangspunten, waaraan elke locatie voldoet. De beide locaties werken met een pedagogisch werkplan. Hierin staat beschreven op welke wijze aan de pedagogische uitgangspunten in de praktijk wordt vormgegeven.

In dit pedagogisch beleidsplan kunnen ouders/verzorgers kennis nemen van de pedagogische visie en werkwijze van de peuteropvang locaties van Stichting Peuterspeelzalen Hardinxveld-Giessendam.

Het pedagogisch beleid is onderhevig aan veranderingen in de maatschappij en aan onze pedagogische inzichten. Derhalve dient het aan de basis te liggen, van een voortdurende discussie, over de wijze waarop wij onze doelstelling denken vorm te geven.

Stichting Peuterspeelzalen is verantwoordelijk voor,- en streeft naar een zo hoog mogelijke kwaliteit van opvang en draagt daarmee een steentje bij aan de opvoeding en verzorging van de aan ons toevertrouwde peuters. Op onze beide locaties werken professionele opvoeders. Ieder werkt met grote deskundigheid, veel plezier en een grote betrokkenheid op de peuteropvang. De pedagogisch medewerker is zich uiterst bewust van de grote verantwoordelijkheid als professionele opvoeder.

Werkplan bij het pedagogisch beleid

Bij dit pedagogische beleid hoort ook een werkplan pedagogisch beleid. Dit werkplan is een praktische handleiding voor het handelen bij gebeurtenissen op de groep en kan gebruikt worden als naslagwerk of als hulpmiddel bij het inwerken van nieuwe pedagogisch medewerkers en stagiaires op de groep. Ook is het een informatiebron voor ouders/verzorgers. Op welke manier de pedagogische opvoedingsdoelen werkelijk zichtbaar zijn, in de dagelijkse omgang met het opvoeden van de peuters, is vastgelegd in de observeerbare termen en groepsbeschrijving. Naast inzicht, geven deze termen sturing aan het in gesprek blijven met elkaar als pedagogisch medewerksters. Jaarlijks wordt het pedagogisch beleid en het daarbij behorend werkplan getoetst door de professionals en staan daarom structureel op de agenda van het teamoverleg van de pedagogisch medewerkers. Op deze manier wordt het pedagogisch beleid continue gewaarborgd.

Voortdurende deskundigheidsbevordering van medewerkers maakt ook deel uit van dit proces.

Pedagogische visie

Wij vinden het belangrijk dat peuters zichzelf kunnen zijn en het bij ons naar hun zin hebben. Elk peuter dient de kans te krijgen om uit te groeien tot een mens met een positief zelfbeeld, dat zich gelukkig voelt en zich bewust is van zijn mogelijkheden. Ieder mens is uniek en wordt geboren met in aanleg bepaalde capaciteiten, eigenschappen en temperament. Elke peuter ontwikkelt zich op eigen wijze, in eigen tempo en groeit naar een steeds verdergaande zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Binnen zijn mogelijkheden krijgt een peuter steeds meer verantwoordelijkheden en is zich daarvan bewust.

Pedagogische doelen

Onze pedagogische doelstelling is ; ‘Vanuit respect voor de peuter een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van peuters, zodat zij zich ontwikkelen tot evenwichtige zelfstandige mensen, die hun eigen talenten onderkennen en benutten’. Wij streven deze doelstelling na door de peuters een vertrouwde omgeving en sfeer te bieden, waarin ze zich veilig, geaccepteerd en gerespecteerd voelen.

In de Wet Kinderopvang zijn de pedagogische doelen van Riksen-Walraven opgenomen, welke iedere peuterspeelzaal dient na te streven.

Het bieden van:

- a. Voldoende emotionele veiligheid voor de peuter
- b. Gelegenheid tot het ontwikkelen van de persoonlijke competentie van de peuter
- c. Gelegenheid tot het ontwikkelen van de sociale competentie van de peuter
- d. Gelegenheid om zich waarden en normen, de cultuur van onze samenleving eigen te maken.

a. Wij bieden de kinderen een veilige omgeving, zowel fysiek als emotioneel

Het bieden van een veilig gevoel is de basis van het handelen van onze pedagogisch medewerker. Vanuit een veilige basis kunnen peuters zichzelf zijn en nieuwe indrukken en ervaringen opdoen; ze voelen zich emotioneel vrij om de wereld te gaan ontdekken en zich verder te ontwikkelen! Dit doen wij door voorspelbaar te zijn voor de peuter, te werken met vaste pedagogisch medewerkers, volgens vaste rituelen in een vast ritme met duidelijke regels. Deze regels zijn duidelijk voor zowel de peuter als de ouder(s). Voor een optimale samenwerking met ouders zijn we in 2017 een project: "ouderbetrokkenheid" gestart.

b. Wij helpen de kinderen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te ontwikkelen (persoonlijke competentie).

De peuters worden uitgedaagd, gestimuleerd en aangemoedigd eigen initiatieven te nemen, eigen keuzes te maken en zelf op te lossen. Hierdoor wordt verdergaande zelfstandigheid en zelfredzaamheid gestimuleerd. De persoonlijke groei van de peuter stimuleren wij in de volgende ontwikkelingsgebieden: de lichamelijke, verstandelijke, sociale en emotionele ontwikkeling. Wij bieden de peuters activiteiten en materialen aan die hun ontwikkeling stimuleren. Dit alles gebeurt in een veilige sfeer waarbij de pedagogisch medewerksters de nadruk leggen op de positieve ontwikkelingen, deze benoemen richting peuter en ouder(s). Middels de leerlijnen van ParnasSys, worden kinderen geobserveerd en worden hun ontwikkelingen gevolgd.

c. Wij bieden de kinderen gelegenheid om sociale ervaringen op te doen, hierdoor verkrijgen ze sociale vaardigheden (sociale competentie).

Wij vinden het belangrijk dat de peuters goed naar elkaar leren luisteren en dat ze rekening met elkaar houden. Wij stimuleren de peuters om elkaar te helpen, zich in de ander te verplaatsen, anderen te helpen, conflicten op te lossen en samen feest te vieren. Dit versterkt hen in het sociale gedrag en de waardering voor elkaar. Peuters leren van en door elkaar.

Door in een veilige context te leren van de ervaringen met andere kinderen ontwikkelen de kinderen zich tot sociale wezens.

Daarbij geven wij het goede voorbeeld door positief gedrag te belonen, regels consequent te hanteren en voorwaarden te creëren die spel uitlokken.

d. Wij geven de peuters de kans zich waarden en normen, de cultuur van onze samenleving, eigen te maken.

In de peuteropvang komen peuters in aanraking met de diversiteit van de samenleving en leefomgeving. Er komen peuters met allerlei achtergronden.

Door de wijze waarop de pedagogisch medewerker reageert, ervaart een peuter wat wel en niet goed is, de pedagogisch medewerker heeft dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Opvoeden gebeurt overal en altijd, door volwassenen maar ook door peuters onderling. Waarden en normen worden op deze wijze overgedragen.

In de kring wordt de aandacht gevestigd op zowel overeenkomsten als verschillen.

De ontwikkeling van de peuter is in te delen in diverse ontwikkelingsgebieden. Deze ontwikkelingsgebieden kun je niet strikt van elkaar scheiden, ze lopen vaak in elkaar over. De ontwikkeling in het ene ontwikkelingsgebied gaat vaak samen met de ontwikkeling in een ander ontwikkelingsgebied. Tijdens het spelen worden verschillende ontwikkelingsgebieden tegelijk gestimuleerd.

De verstandelijke ontwikkeling

Voor peuters is spelen leren! Spelsituaties en spelmaterialen bieden de peuter veel ervaringen als basis voor leren in de toekomst. De verstandelijke ontwikkeling wordt spelenderwijs gestimuleerd, door aanbod van activiteiten en materialen die passen bij de leeftijd en de fase waarin de peuter zit. Bij de peuteropvang lezen wij boekjes, zingen liedjes, beantwoorden 'waarom vragen' en leggen heel, heel veel uit. Als je dit doet, gebeurt er dat. Als wij dit nu afspreken, betekent dit dat ... etc. Middels : observaties en het monitoren van de peuter m.b.v. " de leerlijnen van het Jonge Kind van ParnasSys" volgen we de ontwikkeling van de kinderen op verschillende terreinen en brengen deze in kaart.

We maken daarmee een start van een doorgaande leerlijn, welke in de basisschool verder gevolgd wordt.

De emotionele ontwikkeling

Spelen is een natuurlijke manier om te leren omgaan met emoties. Door zelf te doen en problemen op te lossen, krijgt de peuter inzicht in hoe de wereld in elkaar steekt en de mogelijkheid voor expressie van gedachten en gevoelens. Daarom bieden wij op de peuteropvang verkleedkleden, stimuleren wij fantasiespel en doen wij creatieve activiteiten. Ook hechting speelt een belangrijke rol bij de emotionele ontwikkeling van de peuter. Het helpt de peuter om een eigen persoonlijkheid te ontwikkelen. Een veilig gehechte peuter durft zolang het zich veilig voelt de wereld te verkennen.

Wij bieden de peuters daarom een veilige, vertrouwde omgeving waarbij aandacht is voor zowel eigenheid als diversiteit.

De lichamelijke ontwikkeling

Om de grove en fijne motorische vaardigheden te ontwikkelen, is het belangrijk dat een peuter de mogelijkheid krijgt om allerlei bewegingen uit te proberen en te oefenen. Peuters hebben plezier en bewegen en spelen bijna continue. Bij de peuteropvang bieden wij daarom gevarieerd spelmateriaal aan voor de ontwikkeling van zowel de fijne als de grove motoriek. Denk aan kralen rijgen, bouw materiaal, blokkendozen, puzzels, fietsen, glijbaan, etc. Ook streven wij ernaar om dagelijks met de kinderen buiten te spelen.

Door observaties wordt de ontwikkeling ook op dit gebied gevolgd en vastgelegd in het observatiesysteem van ParnasSys.

Sociale ontwikkeling

De groep is een belangrijk leermiddel in de sociale ontwikkeling van de peuter. Heel jonge peuters spelen alleen of naast elkaar. De behoefte aan spelen met andere peuters wordt groter. Het spelen ontwikkelt zich steeds meer naar samen spelen. Wij bieden daarom diverse spelletjes en activiteiten aan die de peuters samen kunnen doen. Peuters stellen zich steeds onafhankelijker op en krijgen steeds meer inzicht in wat wel of niet mag en in oorzaak en gevolg. Het belonen van gewenst gedrag en afkeuren van ongewenst gedrag is een middel om peuters te helpen in hun ontwikkeling; het is geen doel op zich. Bij de peuteropvang zijn wij daarom duidelijk in het stellen van regels en grenzen en buigen wij negatief gedrag zoveel mogelijk om tot gewenst gedrag.

Wanneer opvallend gedrag zichtbaar is wordt dit besproken met ouders en/of de intern begeleider. Samenwerking is hierbij belangrijk, we dragen als Peuterspeelzaal uit dat opvoeden en ontwikkelen in samenwerking gebeurt.

Pedagogische middelen

Om onze opvoedingsdoelen te realiseren, hanteren wij de volgende vijf pedagogische middelen. Het zijn in feite de bouwstenen om onze doelen te bereiken:

1. De peuterleiding - kind interactie
2. De groep
3. De fysieke omgeving (binnen- en buitenruimte)
4. Activiteiten
5. Spelmateriaal

1. De peuterleiding - kind interactie

De pedagogisch medewerker heeft een actieve, ondersteunende en stimulerende rol naar de peuters. Zij heeft een positieve benadering, met een rustige uitstraling naar de peuters, met als doel een veilige plek voor de peuters te creëren. De basishouding van de pedagogisch medewerker wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor elke peuter individueel en in de groep.

2. De groep

Interactie tussen de peuters onderling speelt een grote rol in hun ontwikkeling. Samen spelen is leren van elkaar, maar ook plezier hebben met elkaar. Op de peuteropvang ontmoeten de peuters andere peuters, vaak met een totaal andere achtergrond. Sociale vaardigheden worden gestimuleerd, evenals integratie. De pedagogisch medewerker stimuleert de peuters op een positieve manier met elkaar om te gaa

3. De fysieke omgeving (binnen- en buitenruimte)

De ruimtes zijn veilig, uitdagend en overzichtelijk ingedeeld. De peuters kunnen grotendeels zelf kiezen waar(mee) ze willen spelen.

4. Activiteiten

Wij werken met een vast programma. Dit geeft rust en structuur. Binnen het programma worden afwisselende activiteiten geboden, meestal thema gericht. Wij streven ernaar alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren. De pedagogisch medewerker heeft een actieve rol in het aanbieden van activiteiten. Hierbij worden de peuters gestimuleerd om mee te doen.

5. Spelmateriaal

Bij de peuteropvang is gevarieerd en veilig spelmateriaal. Het daagt de peuters uit en stimuleert hun ontwikkeling.

Wenbeleid

De eerste dag is soms moeilijk voor de peuter, maar soms ook voor de ouder. De zorg voor de peuter wordt tenslotte voor een aantal uren uit handen gegeven. Het opbouwen van vertrouwen in de pedagogisch medewerker speelt een grote rol in het kunnen loslaten van de peuter.

Wij adviseren de ouders om duidelijk afscheid te nemen, weg te gaan en nog even bij het raam naar de peuter te zwaaien. Ook adviseren wij de ouder, in de wenperiode, tijdig bij de locatie aanwezig te zijn bij het ophaalmoment. "Te laat" komen kan namelijk voor onrust zorgen. "Waarom komt mijn mama of papa niet?".

In de meeste gevallen geeft het wennen weinig problemen, soms is het gedag zeggen even moeilijk maar gaat de peuter al snel rustig spelen of op onderzoek uit.

Als de peuter verdrietig wordt en ontroostbaar lijkt, nemen we contact op met de ouder. Het kan dan verstandig zijn de peuter eerder op te halen. We maken dan een plan over het vervolg van het wennen, bijvoorbeeld de tijd aanpassen, eerst een uurtje spelen en dit steeds meer uitbouwen. De wenperiode kan voor iedere peuter anders zijn. De één heeft wat langer tijd nodig dan de ander. Ouders mogen natuurlijk altijd bellen om te horen hoe het met hun peuter gaat, maar in de meeste gevallen zal de pedagogisch medewerker contact opnemen om door te geven dat hun peuter fijn aan het spelen is.

Bij niet Nederlandstalige peuters vragen wij de ouders om een paar zinnnetjes in de moedertaal, zoals bijvoorbeeld 'mama komt zo', 'niet huilen', 'goed gedaan'. Zo'n zinnnetje is bedoeld als troost en om te zorgen dat de peuter zich erkend voelt. We schrijven dit fonetisch op en we gebruiken dit als de peuter verdrietig is. Natuurlijk troosten we de peuter ook fysiek.

Stamgroep en gezichtencriterium

Het kan zo zijn dat het aantal beroepskrachten op de groep van een kind verschilt op de dagen dat het kind komt. De toepassing van het vaste gezichtencriterium kan bij een wisselende beroepskracht-kindratio betekenen dat voor het ene kind een strengere vaste gezichteneis geldt dan voor het andere kind op dezelfde groep. Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Er kunnen dus meer pedagogisch medewerksters, al dan niet structureel, op de betreffende groep werken, naast de 'vaste' gezichten. De vaste gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau.

Binnen de peuteropvang hanteren wij de normen zoals vastgelegd in de Wet Oké. Dit houdt in dat op een groep maximaal 16 peuters, in de leeftijd van 2 tot 4 jaar, geplaatst zijn. Deze worden begeleid door twee beroepskrachten. Eén beroepskracht per 8 peuters. Men staat nooit alleen op de groep.

Mocht dit bij hoge uitzondering (bijv. een noodsituatie) toch het geval zijn, dan is de achterwacht oproepbaar. Op beide locaties is dit schriftelijk vastgelegd. Indien nodig komt er zo snel mogelijk een medewerker van de naast gelegen basisschool.

Wij bieden leerlingen van verschillende opleidingen snuffelstages en maatschappelijke stages aan.

Pedagogisch medewerker en mentor

De pedagogisch medewerker is het belangrijkste middel om onze opvoedingsdoelen te bereiken. De wijze waarop zij werken is van wezenlijk belang in het uitvoeren van het pedagogisch beleid. Daarom achten wij van elke pedagogisch medewerker dat zij:

- Op een liefdevolle, respectvolle en positieve manier omgaat met zowel de peuters als de ouders en of verzorgers
- Een sfeer creëert waarin het kind zich prettig voelt, waar warmte, genegenheid, stimulans, veiligheid en duidelijkheid aanwezig is
- Aansluit bij zowel de individuele peuter, als de groep
- Kennis heeft van de verschillende ontwikkelingsgebieden (sociale, verstandelijke, emotionele en lichamelijke ontwikkeling)
- Zich bewust is van haar eigen voorbeeldfunctie
- Een professionele houding heeft
- Ouders/verzorgers desgewenst, steunt en adviseert in de opvoeding
- Zich schoolt volgens het opgestelde opleidingsplan (zie bijlage 7)

Onze pedagogisch medewerker beschikt over de vereiste bevoegdheden en heeft een aanvullende relevante VVE – scholing gevolgd. Op iedere locatie is één van de medewerkers in het bezit van het certificaat “Voorleescoach”. Ook is ieder in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Onze pedagogisch medewerker beheerst de Nederlandse taal in woord en begrip.

De pedagogisch medewerker wordt ondersteund in het werk door team overleggen, individuele gesprekken/ werkbegeleiding en trainingen op het gebied van deskundigheidsbevordering. Elke peuter heeft een mentor. Zij houdt de praktische afspraken van de peuter bij (bijv. noodgegevens, afspraken over allergieën) en houdt zicht op de ontwikkeling en het welbevinden van de peuter. Zij voert het kennismakingsgesprek, waarbij ze zich tevens voorstelt aan de peuter. Met de mentor kunnen ouders indien gewenst een afspraak maken voor een oudergesprek. Tijdens het kennismakingsgesprek wordt aan de ouder verteld wat de taken zijn van de mentor en wat de ouder van haar kan verwachten.

We werken met vaste pedagogisch medewerkers op de groep. Bij ziekte van de pedagogisch medewerksters werken wij zoveel mogelijk met vaste invalkrachten, ook deze zijn in het bezit van een VOG.

Pedagogisch coach

Binnen onze peuteropvang werkt tevens een gediplomeerd pedagogisch coach. Zij fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. Ze helpt onze vaste pedagogisch medewerkers in het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden en achterhaalt samen hun coaching-behoefte.

De pedagogisch coach begeleidt en ondersteunt de peuterleidsters bij activiteiten die gericht zijn op signaleren, analyseren en oplossen van problemen bij peuters die extra zorg en/of aandacht nodig hebben.

Vroegtijdig signaleren en de juiste hulp te bieden als de ontwikkeling van een peuter stagneert, kan voorkomen dat een ontwikkelingsachterstand ontstaat. Enkele voorbeelden van werkzaamheden van de pedagogisch coach uit de praktijk:

- Het observeren van peuters die extra aandacht nodig hebben.
- Het geven van adviezen over de ontwikkeling van spel, taal, cognitie, motoriek en sociaal emotioneel bevindingen
- Het schrijven van handelingsplannen
- De leidsters begeleiden bij gedifferentieerd en planmatig werken met peuters
- Informatie en ondersteuning geven bij peuters met gedragsproblemen
- Het spelgedrag van peuters observeren
- Contact onderhouden met verschillende stakeholder zoals: MD-team, sociaal team , basisscholen en samenwerkingsverband.

Pedagogisch beleidsmedewerker

De pedagogisch coach die werkzaam is voor onze stichting is tevens onze pedagogisch beleidsmedewerker, zij ontwikkelt in samenwerking met collega's het pedagogisch beleid. Ze vertaalt pedagogisch beleid naar concrete activiteiten, methoden en/of instrumenten en levert een bijdrage aan de implementatie hiervan binnen het kindercentrum of peuterspeelzaal. Ze bewaakt het kwaliteitsniveau door het signaleren van ontwikkelingen en knel- en verbeterpunten binnen het pedagogisch beleid, waarna ze het uitgevoerde beleid evalueert en met verbetervoorstellen komt. Dit gebeurt in samenwerking met Jeanette Koning Kars, administratief en beleidsmedewerker bij de stichting en in overleg met het MTP, management team peuterspeelzalen.

Stagiaires en vrijwilligers

Met regelmaat zijn er stagiaires op de groep.

Stagiaires voor een maatschappelijke stage en stagiaires op mbo niveau.

De coördinatie van de inzet van stagiaires valt onder de verantwoordelijkheid van een vaste pedagogisch medewerkster en altijd in samenspraak met de leidinggevende.

De werkwijze en begeleiding van stagiaires is uitgewerkt in het stageplan, een plan dat net als het pedagogisch beleidsplan een dynamisch plan is.

Er zijn voortdurend veranderingen in opzet van stages, vanuit de opleidingsinstituten en daarom van belang om steeds kritisch te beoordelen wat passend en wenselijk is voor onze organisatie.

Ons stagebeleid is opgenomen in bijlage 8.

De binnen- en buitenspeelruimte

De binnen- en buitenspeelruimte voldoen aan de wettelijke eisen.

Er is aan binnenruimte tenminste 3,5m2 bruto oppervlakte in de groepsruimte beschikbaar per peuter. De binnenruimte is ingericht in overeenstemming met het aantal op te vangen peuters en de binnenruimte is passend ingericht in overeenstemming met de leeftijd van de op te vangen peuters en het pedagogisch beleid.

Er is aan buitenspeelruimte tenminste 3 m2 bruto buitenspeelruimte beschikbaar per aanwezige peuter. De buitenspeelruimte is voor peuters toegankelijk en veilig bereikbaar en grenst aan de peuteropvang. Tevens is de buitenspeelruimte passend ingericht in overeenstemming met de leeftijd van de op te vangen peuters en het pedagogisch beleid.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Stichting Peuterspeelzalen Hardinxveld-Giessendam hanteert de meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling.

In bijlage 5 leest u het nieuwe stappenplan voor de meldcode.

Dagindeling - een ochtend bij de peuteropvang

Structuur is erg belangrijk, daarom hanteren wij de volgende dagindeling

Een ochtend op de peuterspeelzaal verloopt als volgt: *(een middag verloopt nagenoeg hetzelfde)*

08.15 – 08.30 uur	de pedagogisch medewerkers zijn aanwezig, het speelgoed wordt klaargezet, de activiteiten worden voorbereid
08.30 – 08.45 uur	de peuters worden gebracht.
09.00 – 09.20 uur	we beginnen in de kring en zingen met elkaar goedemorgen, c.q. goedemiddag en noemen aan de hand van de presentielijst alle namen op. Ook de namen van de peuters die niet aanwezig zijn. De koekjesbaas/hulpje van de dag wordt uitgekozen. We kletsen wat met elkaar en praten en zingen over het thema.
09.20 – 10.00 uur	de kinderen mogen vrij spelen. We doen in kleine groepjes activiteiten die behoren bij het thema
10.00 – 10.15 uur	de peuters krijgen drinken en een biscuitje. Er wordt een boekje voorgelezen
10.15 – 10.30 uur	p.m. drinken koffie of thee met elkaar, de peuters spelen door of komen er gezellig bij zitten
10.45 – 11.00 uur	gezamenlijk opruimen, voorafgaand zingen we het opruimlied. We proberen de peuters zoveel mogelijk te betrekken bij het opruimen door het geven van een opdrachtje. Op veel kastjes en lades zijn foto's bevestigd van het speelgoed dat daar in hoort. De peuters kunnen zo precies zien waar iets opgeborgen moet worden. Dit is zeker handig voor de anderstalige peuters, die de woorden van het speelgoed nog niet goed kennen. Alles heeft een vaste plaats, dit geeft houvast en veiligheid aan peuters
11.00 – 11.45 uur	we gaan buiten spelen, bij slecht weer maken we een kring en gaan we zingen, dansen en soms muziek maken. Als de tijd het toelaat doen we soms ook beide, kring plus buitenspelen. de peuters worden opgehaald. De pedagogisch medewerker staat bij de deur of buiten bij het hek om iedereen gedag te zeggen. Het halen (en brengen) is ook een moment waarop soms een praatje met de ouder, verzorger wordt gemaakt over hoe het met de peuter is gegaan.

Dagindeling - woensdagochtend bij de peuteropvang

Structuur is erg belangrijk, daarom hanteren wij de volgende dagindeling

Een ochtend op de peuterspeelzaal verloopt als volgt: *(een middag verloopt nagenoeg hetzelfde)*

08.15 – 08.30 uur	de pedagogisch medewerkers zijn aanwezig, het speelgoed wordt klaargezet, de activiteiten worden voorbereid
08.30 – 08.45 uur	de peuters worden gebracht.
09.00 – 09.20 uur	we beginnen in de kring en zingen met elkaar goedemorgen, c.q. goedemiddag en noemen aan de hand van de presentielijst alle namen op. Ook de namen van de peuters die niet aanwezig zijn. De koekjesbaas/hulpje van de dag wordt uitgekozen. We kletsen wat met elkaar en praten en zingen over het thema.

09.20 – 10.00 uur	de kinderen mogen vrij spelen. We doen in kleine groepjes activiteiten die behoren bij het thema
10.00 – 10.15 uur	de peuters krijgen drinken en een biscuitje. Er wordt een boekje voorgelezen
10.15 – 10.30 uur	p.m. drinken koffie of thee met elkaar, de peuters spelen door of komen er gezellig bij zitten
10.45 – 11.00 uur	gezamenlijk opruimen, voorafgaand zingen we het opruimlied. We proberen de peuters zoveel mogelijk te betrekken bij het opruimen door het geven van een opdrachtje. Op veel kastjes en lades zijn foto's bevestigd van het speelgoed dat daar in hoort. De peuters kunnen zo precies zien waar iets opgeborgen moet worden. Dit is zeker handig voor de anderstalige peuters, die de woorden van het speelgoed nog niet goed kennen. Alles heeft een vaste plaats, dit geeft houvast en veiligheid aan peuters
11.00 – 11.30 uur	we gaan buiten spelen, bij slecht weer maken we een kring en gaan we zingen, dansen en soms muziek maken.
11.30 – 11.45 uur	we ruimen buiten het speelgoed op, de peuters gaan naar binnen, wassen hun handen en gaan met elkaar de tafel dekken
12.00 – 12.30 uur	de peuters eten de inhoud van hun meegebrachte lunchtrommel leeg en drinken een bekertje thee of water
12.30 – 12.45 uur	de peuters worden opgehaald. De pedagogisch medewerker staat bij de deur om iedereen gedag te zeggen. Het halen (en brengen) is ook een moment waarop soms een praatje met de ouder, verzorger wordt gemaakt over hoe het met de peuter is gegaan.

Indeling tijdsschema Saters en Ukkepek kan hier en daar verschillen, zie pedagogisch werkplan.

Wij hanteren geen vaste tijd voor toiletbezoek. Als een peuter naar de wc moet, dan wordt hij begeleid door een pedagogisch medewerker. Als een peuter al wat langer zindelijk is stimuleren wij de zelfredzaamheid door alleen de broeksluiting los te maken, zodat hij zelf het toilet kan bezoeken. Wel helpen wij daarna met het wassen van de handen.

De dagindeling wordt bij ons ondersteund door de dagritme kaarten behorend bij ons VVE programma Doe meer met BAS. Deze dagritme kaarten worden ook gebruikt om aan verdrietige peuters te laten zien wat we nog gaan doen, voordat ze weer worden opgehaald.

Dagindeling - een middag bij de peuteropvang

Structuur is erg belangrijk, daarom hanteren wij de volgende dagindeling

Een ochtend op de peuterspeelzaal verloopt als volgt:)

12.15 – 12.30 uur	de pedagogisch medewerkers zijn aanwezig, het speelgoed wordt klaargezet, de activiteiten worden voorbereid
12.30 – 12.45 uur	de peuters worden gebracht.
13.00 – 13.20 uur	we beginnen in de kring en zingen met elkaar goedemorgen, c.q. goedemiddag en noemen aan de hand van de presentielijst alle namen op. Ook de namen van de peuters die niet aanwezig zijn. De koekjesbaas/hulpje van de dag wordt uitgekozen. We kletsen wat met elkaar en praten en zingen over het thema.
13.20 – 14.00 uur	de kinderen mogen vrij spelen. We doen in kleine groepjes activiteiten die behoren bij het thema
14.00 – 14.15 uur	de peuters krijgen drinken en een biscuitje. Er wordt een boekje voorgelezen

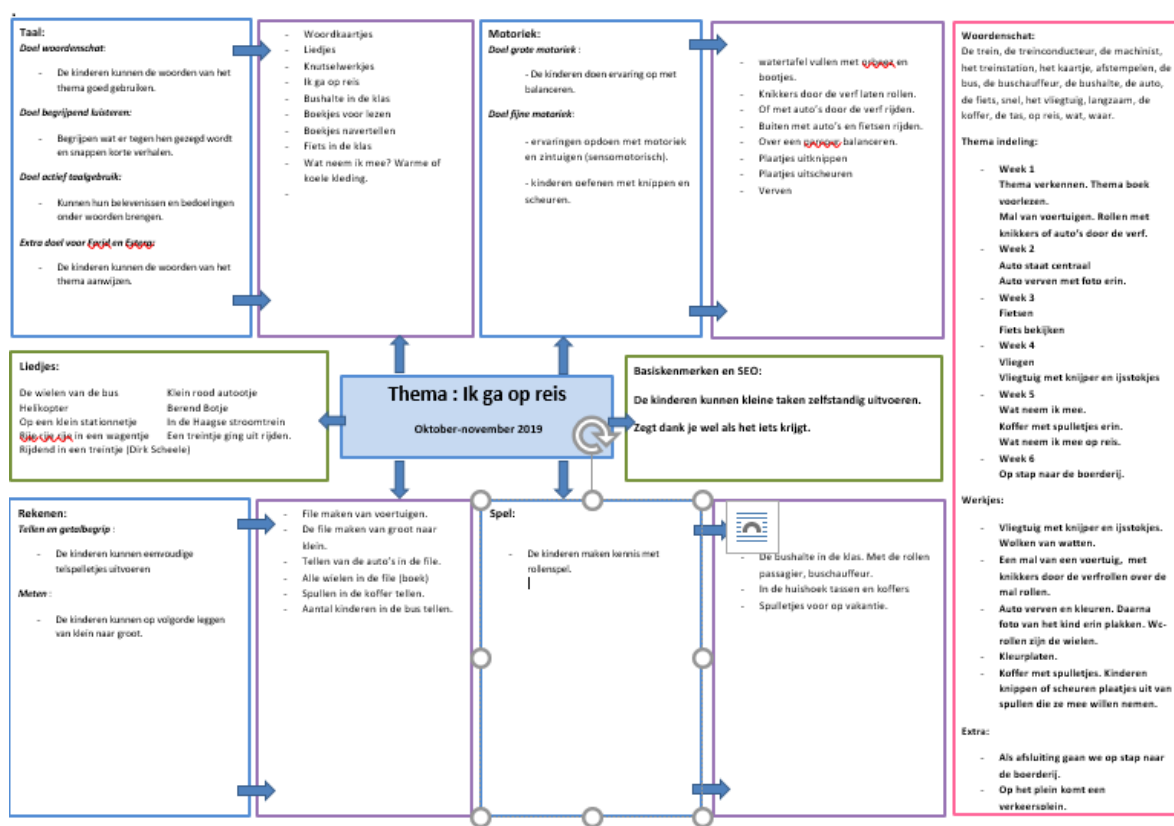
14.15 – 14.30 uur	p.m. drinken koffie of thee met elkaar, de peuters spelen door of komen er gezellig bij zitten
14.45 – 15.00 uur	gezamenlijk opruimen, voorafgaand zingen we het opruimlied. We proberen de peuters zoveel mogelijk te betrekken bij het opruimen door het geven van een opdrachtje. Op veel kastjes en lades zijn foto's bevestigd van het speelgoed dat daar in hoort. De peuters kunnen zo precies zien waar iets opgeborgen moet worden. Dit is zeker handig voor de anderstalige peuters, die de woorden van het speelgoed nog niet goed kennen. Alles heeft een vaste plaats, dit geeft houvast en veiligheid aan peuters
15.00 – 15.45 uur	we gaan buiten spelen, bij slecht weer maken we een kring en gaan we zingen, dansen en soms muziek maken. Als de tijd het toelaat doen we soms ook beide, kring plus buitenspelen. de peuters worden opgehaald. De pedagogisch medewerker staat bij de deur of buiten bij het hek om iedereen gedag te zeggen. Het halen (en brengen) is ook een moment waarop soms een praatje met de ouder, verzorger wordt gemaakt over hoe het met de peuter is gegaan.

Indeling tijdschema Snaters en Ukkepek kan hier en daar verschillen, zie pedagogisch werkplan.

Het programma en thematisch werken

Een vast programma geeft de peuter houvast en vergroot het gevoel van veiligheid en vertrouwdheid. Op elke locatie wordt daarom gewerkt met een vaste dagindeling. Er zijn onderling kleine verschillen, maar overal is na het brengen en afscheid nemen altijd ruimte om vrij te spelen. Er is een gezamenlijk gedeelte: opruimen, aan de tafel om iets te eten en drinken, buitenspelen of in de kring.

Een spelactiviteit wordt aangeboden in kleine groepjes, deze activiteiten horen bij het thema waar aan wordt gewerkt. Voor het plannen van de thema's gebruiken we de verschillende aandachtsgebieden en plannen per aandachtsgebied activiteiten. Activiteiten op het gebied van taalontwikkeling, voorbereidende rekvaardigheden, motoriek, creatieve ontwikkeling, sociaal emotionele vaardigheden en activiteiten in het kader van oriëntatie op de ruimte om ons heen, zodat deze bij elk thema aan bod komen.

3+ groep, spelen met een plus

Bij het volgen van de ontwikkeling en in gesprekken met ouders van de peuters kan het beeld ontstaan, dat een peuter met de leeftijd van ongeveer 3 jaar, behoefte lijkt te hebben aan meer uitdaging m.b.t. zelfstandigheid en sociale vaardigheden.

Dit wordt onder andere duidelijk door peuters structureel te observeren en de vaardigheden in kaart te brengen middels het invullen van de leerlijnen van ParnasSys het Jonge Kind.

In een dergelijke situatie wordt het gesprek aangegaan met ouders en zal de mogelijkheid tot het volgen van de 3+ groep, spelen met een plus besproken worden.

De peuter volgt dan één van de twee dagdelen de 3+ groep.

Het verzoek tot deelname kan ook door ouders gedaan worden.

Het is niet noodzakelijk dat het kind de leeftijd van 3 jaar gepasseerd is, aangezien de ontwikkeling van het jonge kind grillig verloopt en het ook mogelijk is dat in incidentele gevallen een peuter van 2,5 jaar of ouder deelneemt aan de 3+plusgroep.

Daarom is er de mogelijkheid deel te nemen aan de 3+ groep, een groep die van samenstelling zoveel mogelijk homogeen is wat betreft leeftijd.

Er ontstaat daardoor de mogelijkheid te spelen en werken met leeftijdsgenootjes, waarbij er meer ruimte is voor het oefenen van schoolse vaardigheden.

Dit initiatief is ontstaan in samenwerking met betrokken ouders van de oudercommissie.

De oudercommissie

De oudercommissie van de peuteropvang locaties de Snaters en de Ukkepuk hebben als doel, de belangen van de kinderen en ouders/verzorgers zo goed mogelijk te behartigen. Dit doet de commissie door mee te denken en te adviseren over het (kwaliteit) beleid. Enerzijds kan dit via het adviesrecht, zoals dat in de Wet Kinderopvang is vastgelegd. Anderzijds is de oudercommissie een klankbord voor het bestuur van Stichting Peuterspeelzalen Hardinxveld-Giessendam over allerlei zaken. De oudercommissie wil op een zo open mogelijke wijze communiceren en alle belanghebbenden helder en duidelijk informeren.

Samenwerking met andere instanties bij zorg of in voorbereiding naar basisschool

Gemeente

We hebben een goed contact met de gemeente, het bestuur heeft twee keer per jaar een afspraak met de wethouder en de beleidsmedewerker van de gemeente.

De gemeente doet actief mee in de overlegorganen betreffende VVE/OAB en de LEA.

In het overlegorgaan van de VVE/OAB vergaderen we 3 tot 4 keer per jaar en gaan we door op de ingeslagen weg en ontwikkelen we nieuwe doelstellingen betreffende het VVE/OAB beleid inzake de Wet OKE, waar wij als stichting en gemeente aan moeten voldoen. In de LEA wordt dit VVE/OAB beleid beoordeeld en wordt het ter goedkeuring naar de gemeenteraad gestuurd.

Sociaal Team

Professionals vanuit allerlei geledingen uit de jeugdgezondheidszorg, vormen het sociaal team. Onze peuteropvang locaties hebben een vast aanspreekpunt binnen dit team. Zijn er zorgen omtrent de ontwikkeling van een peuter, of zijn er zorgen omtrent het gezin, wordt er in de eerste instantie contact opgenomen met de ouders/verzorgers om deze zorgen te delen. Zijn ouders er van overtuigd dat er hulp ingeschakeld moet worden, vragen wij hen om schriftelijke toestemming onze zorgen in te brengen in het sociaal team.

Jong JGZ

Professionals vanuit verschillende disciplines, vormen samen het MD-team.

(multi-disciplinair team).

Medewerkster consultatiebureau, collega's vanuit overige kinderopvanginstellingen, wijkverpleegkundigen en vanuit onze organisatie de pedagogisch beleidsmedewerkster/coach.

In dit team komt dynamisch beleid op gemeentelijk niveau aan de orde.

Kinderopvang en basisonderwijs

Met alle kinderopvang locaties en basisscholen hebben wij twee keer per jaar overleg.

We zijn met z'n allen vertegenwoordigd in verschillende overleg organen betreffende VVE, LEA en het MD team. Om de onderlinge samenwerking te verbeteren volgen we, eenmaal per jaar, samen met onderbouw basisonderwijs en kinderopvang een cursus/workshop.

Overdracht en doorgaande lijn

De kinderen worden in hun ontwikkeling gevolgd middels observaties en deze wordt in kaart gebracht middels de leerlijnen van ParnasSys het jonge kind.

De mentor houdt de vorderingen van het kind bij en bespreekt deze met ouders tijdens het oudergesprek.

Bij het verlaten/ doorstromen van de speelzaal wordt er per kind een overdrachtsformulier ingevuld samen met de ouder.

Met de ouder wordt het overdrachtsrapport besproken en zij tekenen voor toestemming om de informatie te bespreken met de basisschool en indien van toepassing de buiten schoolse opvang.

Bibliotheek Hardinxveld-Giessendam

Met alle groepen gaan we één keer per jaar naar de bibliotheek in de week van de Nationale voorleesdagen. De pedagogisch medewerkers volgen in de week voor de nationale voorleesdagen een workshop over het thema (prentenboek van dat jaar). Voorlezen is niet alleen leuk en gezellig, het is goed voor de taalontwikkeling en emotionele visuele ontwikkeling. Ook de concentratie, luistervaardigheid en de band met de peuter worden door voorlezen gestimuleerd.

Overzicht bijlagen van het Pedagogisch beleidsplan

Bijlage 1 VVE

Het beleid Voor- en Vroegschoolse educatie is als bijlage 1 aan het pedagogisch beleidsplan toegevoegd.

Bijlage 2 Het ouderbeleid

Het ouderbeleid is als bijlage 2 aan het pedagogisch beleidsplan toegevoegd

Bijlage 3 Privacy

Het privacy beleid is als bijlage 3 aan het pedagogisch beleidsplan toegevoegd

Bijlage 4 Klachten

Het klachtreglement is omschreven in bijlage 4.

Bijlage 5 Het veiligheids- en gezondheidsbeleid

Het veiligheid en gezondheidsbeleid is uitgewerkt in bijlage 5 – inclusief de RIE's gezondheid en veiligheid

Bijlage 6 Pedagogisch werkplan

Het pedagogisch werkplan voor de dagelijkse invulling van ons beleid is uitgewerkt in bijlage 6, bestaande uit werkplan De Snaters en werkplan De Ukkepek.

Bijlage 7 Opleidingsplan

Bijlage 8 Stagebeleid

Bijlage 9 Voorleesplan

Dit plan wordt in samenwerking met de bibliotheek aan zet ingevuld.

Bijlage 10 Mediabeleid